

VZP zahajuje plošný screening osteoporózy, zapojit se do něj mohou praktici i gynekologové

23.3.2023 - Viktorie Plíková | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

„Osteoporózou trpí v Česku až 750 tisíc obyvatel, přesná čísla kvůli nedostatečnému záchytu onemocnění nejsou známa. Diagnostika a terapie choroby je v ČR výrazně hůře dostupná než v ostatních zemích EU. VZP proto 1. dubna spouští program časného záchytu tohoto onemocnění, zapojit se do něj budou moci všeobecní praktičtí lékaři i ambulantní gynekologové. Sledovány budou ženy do roku po ukončení menopauzy a muži starší 65 let,“ sděluje Jan Bodnár, náměstek ředitele VZP pro zdravotní péči.

Diagnostické a terapeutické kapacity kvalifikovaných osteologických odborníků jsou v současnosti nedostatečné a ani v budoucnu nemohou zásadním způsobem zvrátit tento nepříznivý stav a jeho vývoj. Je tedy nezbytně nutné aktivně zapojit do včasné diagnostiky a základní terapie lékaře ostatních odborností, především lékaře primární péče, tedy všeobecné praktické lékaře a ambulantní gynekology. Pokud je osteoporóza zachycena včas, je velmi dobře léčitelná farmakologicky i jinými cestami.

„Osteoporóza je „tichý zloděj“, často probíhá bez příznaků, nebolí a projeví se až vznikem komplikací, tedy zlomeninou obratle, krčku kosti stehenní nebo zápěstí. Zlomenin krčku kosti stehenní je v České republice ročně více než 17 000 a jejich počet neustále stoupá. I v zemích s vyspělým zdravotnictvím jako je české je udávána úmrtnost do 1 roku po zlomenině 15–20 % a cca 30 % pacientů zůstává nesoběstačných. Prevence osteoporózy je proto naprosto zásadní pro prodloužení života, a především života ve zdraví naší populace,“ říká Tom Philipp, předseda Správní rady VZP ČR a zároveň přednosta Kliniky revmatologie a rehabilitace 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní Thomayerovy nemocnice. VZP hodlá nejen navýšit počet diagnostických vyšetření, ale také počet kostních denzitometrů v ordinacích, zároveň také podala podnět k zahájení hloubkové revize na SÚKL s cílem přehodnocení preskripčního omezení v případě léčivých přípravků určených k léčbě osteoporózy.

Záchyt osteoporózy bude zařazen do standardních preventivních prohlídek u všeobecného praktického lékaře a ambulantního gynekologa následujícím způsobem:

1) Jako součást preventivní prohlídky ve dvouletých intervalech u všeobecného praktického lékaře nebo u gynekologa u žen rok po menopauze až do věku 59 let a u mužů ve věku 65 až 69 let bude provedena anamnéza a jednoduchý dotazník FRAX. Pokud vznikne podezření na onemocnění osteoporózou, bude u pacienta provedeno měření denzitometrem.

2) U žen nad 60 let a u mužů nad 70 let bude v rámci preventivní prohlídky u všeobecného praktického lékaře nebo u gynekologa indikováno měření denzitometrem. Měření kostní hustoty prostřednictvím denzitometru bude provedeno buď přímo v ordinaci registrujícího lékaře (pokud bude mít v ordinaci přístroj k dispozici), nebo bude pacient odeslán na příslušné specializované pracoviště. Dle výsledku denzitometrického vyšetření bude zvolen další postup, buď pravidelné sledování pacienta nebo zahájení léčby nebo odeslání ke klinickému osteologovi či jinému specializovanému lékaři.

„Naším cílem je zapojit do programu alespoň polovinu poskytovatelů primární péče, tj. gynekologů a všeobecných praktických lékařů. Rozšíříme tím i síť denzitometrů. Dnes evidujeme zhruba 90 pracovišť disponujících celotělovým kostním denzitometrem, do roku 2026 bychom rádi tento počet zvýšili na 160, abychom zajistili dostatečné kapacity k zachytu nemoci. I toto bude součástí hodnocení programu, které proběhne po dvou letech jeho trvání,“ doplňuje Jan Bodnár. VZP v loňském roce hradila léčbu osteoporózy 108 tisícům klientům, celkové číslo výskytu nemoci v celé populaci ale může být až pětikrát vyšší.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/vzp-zahajuje-plosny-screening-osteoporozy-zapojit-se-do-nej-mohou-praktici-i-gynekologove>